

Adam Mackiewicz

Szczęsne, st. II, gm. Purda, woj. olsztyńskie

Informator Archeologiczny : badania 31, 268-269

1997

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Solniki, st. 2, gm. Zabłudów, woj. białostockie - patrz: okres nowożytny

STARY DYBÓW, st. XI, gm. Radzymin, woj. warszawskie, AZP 52-68/123

- ślady osadnictwa późnośredniowiecznego
- ślady osadnictwa nowożytnego

Ratownicze badania wykopaliskowe, przeprowadzone w dniach od 31 października do 16 listopada przez mgr. Sławomira Żółkowskiego (P.H.U. „ANWIT”). Finansowane przez Dyрекcję Okręgową Dróg Publicznych w Warszawie.

Stanowisko Stary Dybów st. XI, położone na krawędzi doliny rzeki Rządzy, przecinane prawą jezdnią budowanej obwodnicy, przebadano, zakładając wykop o powierzchni 1 ara. Badania nie wykazały tu żadnych obiektów ani też warstw kulturowych. Stwierdzono jedynie występowanie bardzo nielicznych fragmentów ceramiki nowożytnej i późnośredniowiecznej w warstwie łąkowego humusu. Prawdopodobnie stanowisko to nie sięgało tak daleko na południowy wschód, bowiem na przebadanym obszarze znajdują się wyraźne ślady działalności rzecznej (dno rzeki, warstwa łąkowego humusu).

STARY DYBÓW, st. XII, gm. Radzymin, woj. warszawskie, AZP 52-68/124

- ślady osadnictwa późnośredniowiecznego
- ślady osadnictwa nowożytnego

Ratownicze badania wykopaliskowe, przeprowadzone w dniach od 31 października do 16 listopada przez mgr. Sławomira Żółkowskiego (P.H.U. „ANWIT”). Finansowane przez Dyрекcję Okręgową Dróg Publicznych w Warszawie.

Stanowisko Stary Dybów st. XII, położone na krawędzi doliny rzeki Rządzy (na południe od stanowiska Stary Dybów st. XI), przebadano, zakładając wykop o powierzchni 0,5 ara. Badania nie wykazały tu żadnych obiektów ani też warstw kulturowych, poza kilkoma fragmentami ceramiki nowożytnej i późnośredniowiecznej w warstwie łąkowego humusu. Zapewne teren, przez który przechodzi prawy pas budowanej autostrady, znajdował się poza zasięgiem tego stanowiska (jak też stanowiska Stary Dybów st. XI), ze względu na jego niskie położenie w strefie zalewowej rzeki Rządzy.

Stary Dybów, st. XIII, gm. Radzymin, woj. warszawskie - patrz: młodszy okres przedrzymski – okres wpływów rzymskich

Sulejów-Podklasztorze, st. 1, gm. loco, woj. piotrkowskie - patrz: wczesne średniowiecze

SZCZĘSNE, st. II, gm. Purda, woj. olsztyńskie,

- ślady osadnictwa późnośredniowiecznego

Nadzory archeologiczne przy pracach ziemnych pod budowę domów mieszkalnych, przeprowadzone w marcu przez mgr. Adama Mackiewicza (ARCHEO-ADAM). Finansowali A. Ruta i E. Pliszka. Nadzorowano łącznie powierzchnię 276,25 m.

Decyzja o przeprowadzeniu nadzorów archeologicznych w obrębie st. II podyktowana była wcześniejszymi badaniami AZP, w wyniku których stwierdzono występowanie na powierzchni późnośredniowiecznego materiału ceramicznego. Wykop I miał wymiary 13,30 x 12,50 m. i zorientowany został swoją dłuższą osią w układzie wschód-zachód. Ponieważ usytuowany był w terenie o dużych deniwelacjach powierzchniowych, jego głębokość była bardzo zróżnicowana: w najgłębszym miejscu, tj. w narożniku północno-wschodnim miał około 1,2 m głębokości, natomiast w narożniku południowo-zachodnim i w części zachodniej oraz południowej jego głębokość była równa istniejącej powierzchni terenu. Tak więc uzyskano jedynie dwa profile obwodowe: północny i wschodni. Wystąpiły tu jedynie nawarstwienia jałowe w postaci wierzchniej warstwy próchnicznej o miąższości nieprzekraczającej 0,3 m i zalegające bezpośrednio pod nią nawarstwienia calcowe w postaci brązowej i brunatnej zbitej gliny zwałowej pochodzenia polodowcowego. Brak warstw kulturowych oraz obiektów nieruchomych może być wynikiem usytuowania go na szczycie niewielkiego wzniesienia, po jego stronie południo-

wej, gdzie mogło nastąpić osunięcie się nawarstwień na skutek spływów spowodowanych czynnikami atmosferycznymi (deszcze, wiatry, mrozy) oraz działalności człowieka (uprawa rolno- orka) Wykop 3 miał kształt prostokąta o wymiarach 11 x 10 m i zorientowany został swoją dłuższą osią w układzie północ - południe. Ze względu na deniwelacje terenowe głębokość wykopu wahała się od około 0,9 m w części południowej do 1,4 m w części północnej. Ze względu na fakt, iż w obrębie nadzorowanego wykopu nie wystąpiły nawarstwienia kulturowe, a jedynie warstwa orna w postaci wierzchniej warstwy próchnicznej o miąższości nieprzekraczającej 0,3-0,4 m i zalegające bezpośrednio pod nią nawarstwienia calcowe w postaci brunatnej zbitej gliny zwałowej pochodzenia polodowcowego, a także zbieżną sytuacją stratygraficzną zadokumentowaną w profilach zachodnim i południowym, profili północnego i wschodniego nie dokumentowano rysunkowo. Tak więc w obu przypadkach mamy do czynienia z wykopami jałowymi, jeżeli chodzi o nawarstwienia związane z osadnictwem. Materiał zabytkowy w postaci bardzo rozdrobnionej ceramiki późnośredniowiecznej i nowożytniej występował jedynie na powierzchni. Wydaje się, iż większe szanse uchwycenia osadnictwa późnośredniowiecznego lub wczesnośredniowiecznego, na co zdaje się zwracać uwagę pozyskany materiał zabytkowy, wystąpią na obszarze sąsiadującym z wykonanymi już wykopami od strony południowej i zachodniej. Dlatego też w przyszłości należy zwrócić uwagę na prowadzone w tym rejonie prace ziemne.

Materiały przechowywane są w PSOZ w Olsztynie.

Badania nie będą kontynuowane.

ŚWIDNICA, Rynek 19 - południowy blok rynkowy, gm. loco, woj. wałbrzyskie, AZP 85-23

- miasto średniowieczne

Badania wykopaliskowe przeprowadził mgr. Dobiesław Karst, doktorant Uniwersytetu Wrocławskiego. Finansowane były przez PSOZ. Przebadano powierzchnię 2 arów.

Przedmiotem badań zaplecze kamienicy Rynek 19, zespół urbanistyczny wpisany do rej. zabytków pod nr 516.

W toku badań ratowniczych odsłonięto fundamenty średniowiecznej słodowni (XIV-XV w.) wraz z kontekstem stratygraficznym. Słodownia miała lekko trapezowaty rzut, z węższą ścianą szczytową od strony północnej i szerszą ścianą od strony południowej. Fundamenty budowli wykonane były z łamanego kamienia granitowego łączonego zaprawą z gliny i wapna. W ścianie sąsiadującego od strony wschodniej ze słodownią budynku zachowała się jej kamienna ściana wschodnia. Podobnie jak fundamenty wykonana była ona z łamanego granitu, łączonego tego samego rodzaju zaprawą. Ściana wyposażona była w wąskie okna szczelinowe, rozglifione na zewnątrz obiektu. Zachowały się w niej również gniazda po belkach stropowych. Na podstawie zachowanych reliktyw stwierdzono, że budynek słodowni zbudowany był z kamienia granitowego, posiadał rzut trapezu i kryty był dwuspadowym dachem. Miał zatem dwie kondygnacje: zagłębiony parter i poddasze. Od strony północnej do budynku przylegała studnia, wykonana również z kamienia granitowego, niezbędna w procesie produkcji słoðu. Poziom użytkowy wewnątrz budynku stanowiło gliniane klepisko zagłębione ok. 1 m poniżej współczesnego poziomu terenu. Badania dostarczyły również liczny materiał ceramiczny w postaci skorup późnośredniowiecznych naczyń. Nad poziomem użytkowym słodowni zalegały liczne warstwy nasypowe, których strop datowano na XVIII w., wtedy też najprawdopodobniej budynek przestał funkcjonować.

Materiały znajdują się w Muzeum w Wałbrzychu.

Badania zakończono.

Święty Wojciech, st. 1,2,3,6,7, gm. Międzyrzecz, woj. gorzowskie - patrz: wczesne średniowiecze

TARNÓW-Stare Miasto-Rynek, st. 14, AZP 103-66/1

- Rynek Starego Miasta w Tarnowie (XIV-XIX w.)

Nadzór archeologiczny w trakcie robót ziemnych związanych z wymianą instalacji i budową nowej nawierzchni na tarnowskim rynku, przeprowadzony od marca do grudnia przez mgr. Eugeniusza